

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Керівництво та влада»

Ступінь освіти	бакалавр
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент
Тривалість викладання	5-й семестр, 9, 10 чверті
Заняття:	
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4132>

Викладач:

Дубей Юлія Володимирівна

доцент, кандидат економічних наук,

доцент кафедри менеджменту

<https://mvs.nmu.org.ua/ua/teachers>

E-mail:

dubiei.yu.v@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Керівництво та влада» спрямований на формування системного розуміння природи керівництва як формалізованої управлінської діяльності та влади як ресурсу реалізації управлінських повноважень в організації. Дисципліна розкриває механізми розподілу повноважень і відповідальності, типи керівників і стилі керівництва, особливості владних відносин та організаційної політики, а також чинники ефективної менеджерської діяльності в умовах сучасних викликів.

Окрему увагу приділено розмежуванню керівництва та лідерства, ролі управлінської команди, етичним аспектам використання влади та відповідальності керівника за формування організаційної культури.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі набувають здатності аналізувати структуру владних відносин в організації, обґрунтовувати вибір стилю керівництва, застосовувати механізми делегування та приймати управлінські рішення з урахуванням професійної етики та ризиків.

2. Мета та завдання курсу

Мета – формування системного розуміння природи керівництва як формалізованої управлінської діяльності та влади як ресурсу реалізації управлінських повноважень в організації.

Завдання курсу:

поглиблення знань та практичних навичок у сфері управління, зокрема у взаємодії керівника та колективу, через вивчення понять керівництва, влади та лідерства;

розвиток умінь аналізувати типи керівників, стилі управління, механізми впливу та формування ефективного командного середовища;

розвиток здатності застосовувати етичні, лідерські та управлінські підходи для підвищення продуктивності, мотивації та організаційного клімату в сучасних умовах діяльності організації.

3. Результати навчання:

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

1. Розмежовувати поняття керівництва, влади та лідерства, визначати їх роль у системі менеджменту організації

2. Пояснювати сутність влади в менеджменті, аналізувати її види та механізми впливу, визначати баланс владних відносин між керівником і підлеглими та застосовувати ефективні форми влади для досягнення цілей організації

3. Розрізнити автократичний, демократичний і ліберальний типи керівників, аналізувати їхні особистісні характеристики, стиль взаємодії з підлеглими та умови ефективного застосування кожного типу в управлінській практиці

4. Аналізувати вплив стимулюючих і дестимулюючих чинників сучасного середовища на діяльність менеджера та обґрунтовувати вимоги до його професійних, особистісних і лідерських якостей

5. Розрізнити керівництво й лідерство, аналізувати їхні функції, джерела влади та механізми впливу, а також застосовувати лідерські й управлінські підходи для ефективної організації роботи колективу

6. Пояснювати сутність лідерства в управлінській команді, аналізувати концепцію «влади разом», розпізнавати комунікативні бар'єри та застосовувати підтримувальну комунікацію й ефективні взаємодієві практики для забезпечення спільного впливу та формування командного світогляду

7. Аналізувати роль керівника у формуванні та підтримці етичної культури організації, застосовувати етичні принципи й підходи до ухвалення управлінських рішень та забезпечувати дотримання етичних норм у професійній діяльності

8. Аналізувати формальне й неформальне лідерство керівника, оцінювати його вплив на ефективність управління, взаємодію з підлеглими та

заступниками, а також застосовувати лідерські підходи для підвищення якості управлінських рішень, мотивації та організаційного клімату

4. Структура курсу

Тематика занять	Вид занять	Ресурси
ТЕМА 1 КЕРІВНИЦТВО В ОРГАНІЗАЦІЇ	Лекція	Силабус Лекція https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4132
1.1 Сутність та особливості керівництва. Діапазон керівництва.		
1.2 Вимоги до професійної компетенції менеджера		
ТЕМА 2 ВЛАДА В МЕНЕДЖМЕНТІ	Лекція	Силабус Лекція https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4132
2.1 Необхідність і сутність влади в менеджменті		
2.2 Види та баланс влади		
2.3 Форми влади керівника		
ТЕМА 3 ТИПИ КЕРІВНИКІВ	Лекція	Силабус Лекція https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4132
3.1 Авторитарний тип керівника		
3.2 Демократичний тип керівника		
3.3 Ліберальний тип керівника		
ТЕМА 4 ЧИННИКИ МЕНЕДЖЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	Лекція	Силабус Лекція https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4132
4.1 Чинники менеджерської діяльності		
4.2 Менеджер за змістом посадових обов'язків		
4.3 Менеджер за стилем індивідуальної поведінки		
ТЕМА 5 СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ КЕРІВНИЦТВА І ЛІДЕРСТВА	Лекція	Силабус Лекція https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4132
5.1 Поняття керівництва та функції керівника		
5.2 Поняття лідерства та його особливості		
ТЕМА 6 ЛІДЕРСТВО ЯК ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМАНДИ	Лекція	Силабус Лекція https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4132
6.1 Комунікація в лідерстві		
6.2 Основні функції комунікації		
ТЕМА 7 РОЛЬ КЕРІВНИКА В РОЗВИТКУ ЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ДОТРИМАННІ ЕТИЧНИХ НОРМ	Лекція	Силабус Лекція https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4132
7.1 Поняття етики та етичних цінностей		
7.2 Основні принципи етичної поведінки		
ТЕМА 8 ЛІДЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ	Лекція	Силабус Лекція https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4132
8.1 Соціальний аспект лідерства		
8.2 Психологічний аспект лідерства		
1. Керівництво в організації	Практичні заняття	Кейси
2. Влада в менеджменті	Практичні заняття	Кейси

3. Типи керівників	Практичні заняття	Кейси
4. Чинники менеджерської діяльності в сучасних умовах	Практичні заняття	Кейси
5. Співвідношення понять керівництва і лідерства	Практичні заняття	Кейси
6. Лідерство як характеристика діяльності управлінської команди	Практичні заняття	Кейси
7. Роль керівника в розвитку етичної культури та дотриманні етичних норм	Практичні заняття	Кейси
8. Лідерство як інструмент підвищення ефективності управління	Практичні заняття	Кейси

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365, використання дистанційної платформи (<https://do.nmu.org.ua/>).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 6-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Засоби та процедури

Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з виконання контрольної роботи, участі в практичних заняттях та виконання самостійного завдання складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за 8 (вісім) практичних завдань по 5 балів (40 балів), оцінки самостійної роботи – виконання самостійного завдання (10 балів), оцінки лекційного матеріалу у вигляді 10 тестових питань по 5 балів (50 балів). Максимально за поточною успішністю здобувач може отримати 100 балів.

Підсумкове оцінювання	Підсумковий контроль за дисципліною (залік) відбувається шляхом надання відповідей на питання у формі тестових запитань (15 тестів по 5 балів). Також передбачено виконання індивідуального завдання (25 балів). Максимальна кількість балів, яка може бути отримана за результатами заліку – 100 балів.
Практичні заняття	Демонстрація та обговорення презентацій; дебати та дискусії, де відпрацьовуються навички лідерства. 8 практичних занять по 5 балів. Максимально оцінюється в 40 балів
Індивідуальна самостійна робота	Виконання індивідуального самостійного завдання. Максимально оцінюється в 10 балів
Лекційні заняття	Лекційна контрольна робота максимально оцінюється у 50 балів та передбачає надання відповідей на 10 тестових питань по 5 балів кожне.

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*: за обговорення питань та участь у дискусії максимально можна отримати 5 балів за одне практичне заняття:

- 5 балів: активна участь у дебатах, дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом, наведення аргументованих відповідей із посиланням на джерела;
- 4 бали: активна участь у дебатах, дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом з незначними помилками за сутністю обговорюваних питань;
- 3 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання) без достатнього володіння навчальним матеріалом, що має стосунок до теми обговорення;
- 2 бали: залучення до дискусії викладачем, неуважність, відсутність достатніх знань про предмет обговорення;
- 1 бал: небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про предмет обговорення, але слухання дебатів та дискусії.

6.3.2. Критерії оцінювання *самостійного завдання*.

За виконання самостійного завдання максимально можна отримати 10 балів:

- 9-10 балів: володіння навчальним матеріалом, правильність поданої інформації, логічність, послідовність, враховані відповіді на всі підпункти, наведення аргументованих висновків;
- 7-8 балів: володіння навчальним матеріалом з незначними помилками, незначні помилки в логічній побудові інформації, враховані відповіді на всі підпункти, наведення аргументованих висновків;
- 5-6 балів: не достатнє володіння навчальним матеріалом, незначні помилки в наведеній інформації, враховані відповіді не на всі підпункти, висновки аргументовано;
- 3-4 балів: не достатнє володіння навчальним матеріалом, грубі помилки в побудові інформації, висновки не аргументовано, враховані відповіді не на всі підпункти

•1-2 бали: відсутність достатніх знань про всі підпункти завдання, грубі помилки в побудові інформації, враховані відповіді не на всі підпункти, висновки не аргументовано.

6.3.3. Критерії *підсумкового* оцінювання

Підсумкове оцінювання передбачає надання відповідей на тестові запитання та виконання індивідуального завдання. Максимальна кількість балів, яка може бути отримана – **100** балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" <https://inlnk.ru/xvgyx>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану корпоративну університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання підсумкового оцінювання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Сопівник Р.В., Сопівник І.В., Варивода Н.А. Лідерологія: навчальний посібник. К.: «Компринт», 2018. 488 с.

2. Апелло Ю. Менеджмент 3.0. Agile-менеджмент. Лідерство та управління командами. Харків: Фабула. 2019. - 464 с.

3. Балджи М.Д. Етика бізнесу: навчальний посібник. Київ: ФОП Гуляєва В.М. 2021. 332с.
4. Кононець М. О. Психологія лідерства : навч. посібн. / М. О. Кононець, за заг. ред. О. В. Винославської. Київ: КВІЦ, 2020. - 252 с.
5. Войтко С.В., Мельниченко А.А. Лідерство та антикризовий менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка». 2021. 194 с.
6. Адізес Іцхак Командне лідерство. Як порозумітися з будь-яким менеджером. пер. з англ. Світлана Сарвіра. К.: Наш формат, 2019. 312 с.
7. Нік Крейг. Лідерство починається з призначення. К.: Фабула, 2019. 240 с.
8. Burtnett F. Career Errors: Straight Talk about the Steps and Missteps of Career Development / F. Burtnett. Lanham : Rowman & Littlefield Publishers, 2019. – 219 p.
9. Willink J. The Dichotomy of Leadership / J. Willink, L. Babin. New York : St. Martin's Press, 2018. – 311 p.
10. Глобальний договір ООН URL: <http://www.globalcompact.org.ua/ua/about/what>
11. Гендер і Ми. Тематичний сайт Школи Рівних Можливостей. URL: www.develop.gender-ua/org/